

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 14.Gf.40.275/2023/7/II.

A felperes:

felperes1 Korlátolt Felelősségű Társaság
cím1

A felperes képviselője:

Dr. Hidasi és Társai Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. Hidasi Gábor Pál ügyvéd)
cím2

Az alperes:

alperes1 Zártkörűen Működő Részvénytársaság
cím3

Az alperes képviselője:

Kálóczy, Bagi és Wittner Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. Wittner Márton ügyvéd)
cím4

A per tárgya: szerződészegésből eredő kár megtérítése

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 4.G.40.076/2022/83-II.

A fellebbezést benyújtó fél: alperes

Ítélet

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit részben megváltoztatja, és a felperes által fizetendő perköltség összegét 14.499.840 (tizennégymillió-négyszázkilencvenkilencezer-nyolcszáznegyven) forintra felemeli, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 962.964 (kilencszázhatvankétezer-kilencszázhatvannégy) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

I.

[1] A felperes módosított keresetében 151.629.000 forint és járulékai megfizetésére kérte kötelezni az alperest szerződésszegésből eredő kár címén a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:142. §-a alapján. A visztonkeresettel szemben beszámítási kifogást terjesztett elő az alperes által meg nem fizetett fuvardíjra figyelemmel.

II.

[2] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Módosított viszontkeresetében szerződésszegéssel okozott kár címén 29.767.466 forint megfizetésére kérte kötelezni a felperest arra tekintettel, hogy az általa elmulasztott fuvarfeladatokat más vállalkozók bevonásával, magasabb díj ellenében kellett ellátnia.

III.

[3] Az elsőfokú bíróság ítéletében a keresetet és a viszontkeresetet elutasította; kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 4.499.840 forint perköltséget.

III.1.

[4] A fellebbezés elbírálása szempontjából releváns tényként állapította meg, hogy az alperes főtevékenységként gyógyszer és gyógyászati termék nagykereskedelmével, a felperes raktározással és tárolással, valamint közúti áruszállítással foglalkozó gazdálkodó szervezet.

[5] Az alperes a gyógyszer és gyógyászati termékek szállítási rendszerét kiegyensúlyozottabbá kívánta tenni, ennek érdekében írásban fuvarozási keretszerződéseket

kötött, többek között a perben félként nem szereplő cég1 Kft.-vel, amellyel a 2012. december 10-én megkötött szerződést 2015. április 1. napján újította meg. A szerződés 2.1.1. pontja rögzítette, hogy a fuvarozó köteles rendelkezésre állni napi fuvarfeladatok ellátására, küldemények továbbítására a megbízó által megadott tehergépkocsi kategóriában és darabszámban, kifogástalan műszaki és esztétikai állapotú, GPS rendszerrel ellátott, „Hungaropharma” arculati elemekkel rendelkező, egységes megjelenésű fehér hűtő-fűtő fuvarszközzel (kiállítás). Az elszámolás alapjaként a felek a gépjárműben rendszeresített GPS által rögzített kilométerfutást határozták meg.

[6] 2016. március 9-én a felek a szerződés díjtételekről rendelkező pontját módosították az egyes viszonylatok tekintetében, rögzítve, hogy a fuvardíj mértékét minden év április 15-ig felülvizsgálják és közösen megállapodnak az emelés mértékéről.

[7] 2016. december 12-én háromoldalú megállapodás jött létre az alperes, a cég1 Kft. mint kilépő fuvarozó és a felperes mint belépő fuvarozó között. Ebben a felek megerősítették a 2015. április 1. és 2016. március 9. napján kelt írásbeli szerződésüket. A 2. pont szerint megállapodtak abban, hogy 2017. január 1. napjával a fuvarozási szerződésből kilépő fuvarozót megillető jogok és az őt terhelő kötelezettségek összessége átruházás útján a belépő fuvarozóra, vagyis a felperesre száll át.

[8] Mivel a 2017. október 1. napjától kezdődő időszakban a felperes megítélése szerint a szerződés 1. számú mellékletében felsorolt fuvarfeladatokhoz képest az alperes a járatok számát csökkentette, 2017. október 9-én képviselője útján írásban szólította fel az alperest a szerződés teljesítésére. Az alperes válaszlevelében arra utalt, hogy a szerződés hivatkozott melléklete lehetőséget biztosít számára a járatok szabad tervezésére és megvalósítására.

[9] A felperes törvényes képviselője 2019. szeptember 30-án írásban közölte, hogy a szerződés a fuvarozói díjmelés elmaradására figyelemmel lehetetlenült; közölte, hogy az október 15-ig teljesítendő feladatokat ellátja, azonban ezt követően a szerződést megszüntnek tekinti.

[10] Az alperes 2019. november 7-én azonnali hatállyal felmondta a felek között létrejött megállapodást arra tekintettel, hogy többszöri felszólítás ellenére a felperes a fuvarozási szerződésből fakadó árutovábbítási kötelezettségét nem teljesítette. A szerződés 2019. november 8-án megszűnt.

III.2.

[11] Az elsőfokú bíróság ítélete jogi indokolásában megállapította, hogy 2015. április 1. napján a felperes jogelődje és az alperes között fuvarozási keretszerződés jött létre 2020. április 1. napjáig tartó, meghatározott időtartamra. A felperes szerződéses kötelezettségét

elsősorban a napi fuvarfeladatok céljából történő rendelkezésre állás jelentette, a konkrét fuvarfeladatokat pedig a keretszerződés alapján történt tényleges megrendelések szerint kellett teljesítenie. A szerződés mellékletében felsorolt fuvarozási feladatoktól az alperes eltérhetett, a járatok számát és azok bejárasi útvonalát egyaránt megváltoztathatta.

[12] Rögzítette, hogy a felperes perjogi kötelezettségeit a perben a bíróság kioktatásai és számtalan felhívása ellenére sem teljesítette teljeskörűen, keresetét nem munkálta ki. Kiemelte továbbá, hogy a fuvarfeladat megrendelésére vonatkozó szerződéses kötelezettség hiányában az alperes szerződésszegése kizárt volt, ezért jogalap hiányában találta megalapozatlannak a keresetet; a további szükségtelen bizonyítást a Pp. 3. § (4) bekezdése alapján mellőzte.

[13] A rendelkezésre álló bizonyítékokat értékelve megállapította, hogy a fuvarfeladatok volumene a perbeli időszakban nem volt állandó, a járatok és a bejárasi útvonalak száma nem kizárólag a felperesre hátrányosan változott; járatbővítésről is tájékoztatta az alperes a felperest 2018. folyamán. A perben a felperes nem bizonyította sem a gazdasági lehetetlenülést, sem annak alperesnek felróható voltát, sem a szerződés ezen okból való megszűnését. A szerződés lehetetlenülése hiányában rögzítette, hogy miután a felperes a fuvarfeladatokat nem végezte el, az alperes rendkívüli felmondása folytán szűnt meg a szerződés 2019. november 8. napjával.

[14] A viszontkereset körében utalt arra, hogy a perben alperest terhelte annak bizonyítása, hogy kára merült fel, valamint a kár összegének és az okozati összefüggésnek a bizonyítása. Az alperes kárát a többlet fuvarfeladatok miatt előálló díjkülönbözetben jelölte meg, ezért annak felmerültét, vagyis azt kellett bizonyítania, hogy a perben nem álló fuvarozók díját megfizette, így módon vagyonszőkenés következett be. Megállapította ezzel összefüggésben, hogy a perben a kár felmerültét és annak megfizetését a 41. és 88. sorszám alatt csatolt iratok nem támasztották alá. Erre tekintettel a korábbi szakvélemény újbóli kiegészítésére, illetve az új szakértő kirendelésére vonatkozó indítványt mellőzte.

[15] Kifejtette egyúttal, hogy a perbeli esetben az okozati összefüggés sem volt bizonyított, megrendelőként ugyanis az alperes volt az ügy ura és a többi fuvarozóval rugalmas jellegű szerződést kötött, szabadon bővíthette azok kapacitását, járatainak számát, illetve módosíthatta az útvonalakat és határozhatta meg a díjakat. Az alperesi megrendelés halaszthatatlan voltát nem találta igazoltnak, illetve az alperes helyzetét sem kényszerűnek. Kiemelte, hogy az alperes már október 1-jén tudott arról, a felperes nem fog fuvarozási feladatot végezni, a szerződést megszüntnek tekinti. Álláspontja szerint az alperes kára nem a felperes rendelkezésre állásának elmaradásából állt, hanem saját megrendelésével állt okozati összefüggésben.

[16] Ezért a viszontkeresetet elutasította és rögzítette, hogy annak alaptalansága folytán volt kizárt a perben a beszámítási kifogás elbírálása. Az alperes időelőtti ségre alapított kifogását a Pp. 158. § (3) bekezdése és 162. § (2) bekezdése alapján elutasította.

[17] A perköltségről arra figyelemmel rendelkezett, hogy a kereset vonatkozásában a felperes, míg a viszontkereset vonatkozásában az alperes teljes egészében pervesztes lett. Az ügyvédi munkadíjakat jelentősen mérsékelte, úgy ítélte meg, hogy az alperes által 10 %-ban kikötött munkadíj eltúlzott. Annak meghatározása során figyelemmel volt arra, hogy az alperes jogi képviselője igényes jogi munkát végzett, azonban ennek minősége sem indokolhatta a nagyságrendileg 50.000.000 forintot kitevő munkadíj megállapítását. A munkadíjat 5.000.000 forintban állapította meg az eljárási cselekményekre, azok munkaigényességére, időszükségletére és a perben érvényesített igények összegére figyelemmel.

IV.

[18] Az elsőfokú ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést annak részbeni megváltoztatása iránt azzal, hogy az ítéltábla adjon helyt a viszontkeresetnek, valamint az alperes részére megállapított ügyvédi munkadíjat 40.000.000 forint + áfa (50.800.000 Ft) összegre emelje fel.

[19] Előadta, hogy az elsőfokú bíróság a régi Pp. 206. § (1) bekezdésében foglaltakat megsértve téves következtetésre jutott a bizonyítékok értékelése során.

[20] Előrebocsátotta, valóban megfelel a valóságnak, hogy kötbérigényt nem érvényesített a felperessel szemben, ez ugyanakkor nem zárja ki, hogy a ténylegesen felmerült kárának megtérítését igényelje. A károkozó magatartás a felperes részéről a szerződéses kötelezettség nem teljesítése, gyakorlatilag a rendelkezésre állás elmaradása volt, ezért nem valós az az elsőfokú ítéleti megállapítás, hogy a viszontkereset alapja csupán a díjkülönbözet volt.

[21] Tévesnek tartotta, hogy a perben nem bizonyította a kár felmerülését és megfizetését, ugyanis a 2020. április 28. napján kelt beadvány A/20 és A/21. sorszámú mellékletei tartalmazták a perben nem álló fuvarozókkal kötött szerződéskiegészítéseket és az újabb fuvarozók által kiállított számlákat. A számlák bizonyítják, hogy a magasabb fuvarozási díjat megfizette. Nem értett egyet ezért azzal, hogy okirati bizonyítással ne igazolta volna a fuvardíjak megfizetését.

[22] Megalapozatlanul állapította meg egyebekben az elsőfokú bíróság azt is, hogy nem bizonyította az ok-okozati összefüggés fennállását. A felperes szerződésszegése éppen a keretszerződések által biztosított szabadságtól fosztotta meg, a szerződések ugyanis elősegítették, hogy a gyorsan változó körülmények között is fenn tudja tartani az egyensúlyt a

fuvarigények és a fuvarozó vállalkozók között. Az egyensúly felbomlásával a megrendelői szabadság és rugalmasság veszett el, hiszen ezt követően nem lehetett az igényeinek megfelelően, gazdaságosan irányítani a rendszert, kényszerhelyzetbe került és pótolnia kellett a felperest a fuvarozók között. Az elsőfokú ítéletben foglaltakkal ellentétben a felperes 2019. október 1-i bejelentését követően sem számított arra, hogy a felperes nem fog a továbbiakban teljesíteni. A perbeli kényszerhelyzet folytán pedig csak olyan áron tudta átadni a felperes feladatait más fuvarozóknak, amelyet az új fuvarozók elfogadtak. Nem jelentette tehát a megrendelői szabadság azt, hogy korlátlanul alakíthatja a fuvarokat és a fuvardíjakat, csupán a keretszerződéseken belül meghatározhatta a fuvarozók által végzett fuvarok mennyiségét, útvonalát. A felmerült helyzetet csak úgy lehetett orvosolni, ha drágábban ugyan, de mással végezteti el a felperesi fuvarokat a kisebb fennakadás érdekében.

[23] Álláspontja szerint a megállapított ügyvédi munkadíj nem áll arányban a per során végzett munkával, sem az elutasított viszontkereset vonatkozásában megítélt 1.000.000 forint összegű ügyvédi munkadíjjal. A per 2017-ben indult, megközelítőleg 30 beadványt készített, melyeknek számos melléklete volt, hosszas kutatómunkát, számolást igényelt. Különösen magas volt a pertárgyérték, az elsőfokú bíróság pedig maga is elismerte az alperesi jogi képviselőt alapos munkáját. Erre tekintettel nem tartotta eltúlzottnak a 10%-os mértékű ügyvédi munkadíjat azzal, hogy annak összege a felperes keresetében meghatározott összecszerűség miatt alakult ki. Megjegyezte, a leszállított kereseti kérelem összecszerűségéhez sem igazodik a megítélt ügyvédi munkadíj, ebből pedig az állapítható meg, hogy eltúlzottan alacsony összegben került meghatározásra az elsőfokú bíróság által. A megállapodás szerinti összeget 87,5%-kal csökkentette az elsőfokú bíróság, miközben téves jogszabályhelyre hivatkozott, ugyanis a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (6) bekezdését jelölte meg.

[24] Kiemelte, hogy az elsőfokú ítéletben megítélt munkadíj jóval elmarad attól az összegtől is, amely az IM rendelet 3. §-ában foglaltak alkalmazása esetén járna. Végül utalt az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény 28. § (1) bekezdésében és 30. § (1) – (3) bekezdésében foglaltakra azzal, hogy egyébként a jogszabályi rendelkezések a perben nem alkalmazhatók, mivel 2018. január 1. napján léptek hatályba.

V.

[25] A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult annak helyes indokai folytán.

[26] Előadta, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 206. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően értékelte a bizonyítékokat, így a mérlegelés felülbírálatára nincs lehetőség a régi Pp. 253. § (2) bekezdése értelmében.

[27] Fenntartotta, az alperest nem érte váratlanul, hogy kifogásolta a fuvardíj emelésének elmaradását, az alperes előtt is ismert volt, hogy a szerződésben rögzített fuvarok elvonására

került sor. Azzal tett volna eleget kárenyhítési kötelezettségének, ha a fuvardíjakat arra a szintre emelte volna, amelyen a perben nem álló többi fuvarozó fuvardíja nyugodott. Az alperes szándékosan gazdasági nehézségeket akart okozni annak érdekében, hogy kiprovokálja a szerződészegést abból a célból, hogy felmondhasson. Kitért arra is, hogy a perbeli esetben teljesítette mindazt, ami a feladata volt, amire megbízást kapott. Az alperes gazdasági tevékenységét azzal is elősegítette, hogy a helyette megbízott fuvarozót munkaerővel és fuvareszközökkel látta el, hogy a kiszállítás folyamatossága ne sérüljön. Mindez nem a teljesítés megtagadására jellemző viselkedés.

[28] A perbeli esetben az alperes dönthette el, milyen fuvarokat ad vagy mely fuvarokat von el. A szerződés teljesítése során a fuvarozással másokat bízott meg az alperes, ráadásul magasabb áron, így saját felróható magatartása alapján törekszik kártérítésre, amely sérti a régi Ptk. 4. § (4) bekezdésében foglaltakat.

[29] Helyesnek tartotta az elsőfokú ítélet azon megállapítását, hogy az alperes nem bizonyította a kár keletkezését, a kiállított számla ugyanis nem bizonyítja az abban foglaltak megfizetését.

[30] A perköltséggel összefüggésben kiemelte, hogy az alperes jogi képviselője egy beadványt átlagosan 1.333.333 forint + áfa összeg ellenében szerkesztett meg és nyújtott be a bíróságra. Amennyiben 27 tárgyalási naptól indulunk ki, egy tárgyaláson való megjelenésért 1.481.481 forint + áfa összeget számolt el. Ebből következik, hogy megalapozottan mérsékelte a munkadíj összegét az elsőfokú bíróság. Annak ellenére, hogy az elsőfokú ítélet tévesen jelölte meg a mérséklés alapjául szolgáló jogszabályt, érdemben is indokát adta a mérséklésnek, ezért az így meghatározott munkadíj megváltoztatására nincs jogszabályi lehetőség.

VI.

[31] Az elsőfokú bíróság ítéletének jogerőre emelkedett a keresetet elutasító rendelkezése, így azt az ítéltábla a régi Pp. 228. § (4) bekezdése alapján nem érintette.

VII.

[32] A fellebbezés a per főtárgya körében nem, a perköltség tekintetében részben alapos.

VIII.

[33] Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, érdemi döntésével és annak jogi indokaival az ítéltábla maradéktalanul egyetértett; a perköltség vonatkozásában osztotta részben a fellebbezés érveit.

VIII.1.

[34] Az elsőfokú ítélet felülbírálatakor az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás adataiból és az elsőfokú ítélet fellebbezéssel nem támadott jogi indokaiból, következtetéseiből kellett kiindulni.

[35] A másodfokú eljárásban nem volt vitás az elsőfokú bíróság azon megállapítása, hogy a felperes 2019. november 1-jétől fuvarfeladatokat nem végzett, az alperes rendkívüli felmondása folytán a perbeli szerződés 2019. november 8. napján megszűnt.

[36] Az elsőfokú bíróság a viszontkereset elutasítását elsődlegesen arra alapította, hogy az alperes kioktatás ellenére sem igazolta a perben a felperes által vitatott kár felmerültét, megfizetését.

[37] A kár tekintetében az alperes tényállítása az volt, hogy a felperes helyett eljáró fuvarozók részére – a felperes díjához képest – magasabb összegű fuvardíjat kellett megfizetnie. Ezzel összefüggésben utal az ítéltábla arra, hogy fellebbezésében iratellenesen állította, hogy károkozó magatartásként, kárigénye alapjaként „gyakorlatilag a rendelkezésre állás elmaradását” jelölte meg viszontkeresetében, ezért az elsőfokú bíróság tévesen rögzítette, hogy igényét a fuvarfeladatok miatt előállt díjkülönbözetre alapította. Viszontkeresete ugyanis a fuvardíjkülönbözet megfizetésén (az előállt kedvezőtlenebb feltételeken) nyugodott, annakösszegezését eszerint munkálta ki (vizontkereset 4. oldal). Kizárólag a fuvardíjkülönbözettel kapcsolatos kára miatt kívánt igényt érvényesíteni, amelyet későbbi beadványai, nyilatkozatai is alátámasztottak (44.026/2017/88. számú beadvány 2. old. harmadik bek., 94. sorszámú beadvány 5. oldal, 40.076/2022/41. számú beadvány 2. old.). Az elsőfokú bíróság tehát helyesen értelmezte e körben az alperes kérelmeit és nyilatkozatait, valamint a viszontkeresettel érvényesített jogot.

[38] A másodfokú eljárásban az alperes maga sem vitatta, hogy a kirendelt szakértő szakvéleménye ebben a körben nem használható fel és a kár tekintetében szakértői bizonyítás nem szükséges. Fellebbezését arra alapította, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 206. § (1) bekezdésében foglaltakat megsértve nem vette figyelembe az A/20 és 21. sorszámok alatti bizonyítékokat, számlákat, utóbbiak bizonyítják, hogy a magasabb fuvarozási díj ténylegesen megfizetésre került.

[39] Az alperes fellebbezési érvelése annak okán megalapozatlan, hogy a számlák a díj tényleges megfizetését önmagukban nem igazolják a perbeli esetben. Fizetési módként a felek átutalást határoztak meg, az átutalás tényleges megtörténtének alátámasztására a számla kiállítása nem alkalmas, ahogyan arra a felperes is helyesen utalt fellebbezési ellenkérelmében az általa kiállított fuvardíjszámlákkal összefüggésben. Megalapozottan állapította meg ezért az elsőfokú bíróság, hogy az alperes a perben bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget.

[40] A perben a felperes folyamatosan vitatta a kár bekövetkeztét (44., 54. és 75. sorszámú beadványok). Az elsőfokú bíróság a fellebbezésben is hivatkozott, rendelkezésre álló bizonyítékok megfelelő értékelésével következtetett a kár felmerülésének hiányával kapcsolatos körülményekre, ítéletében részletesen indokát adta annak, hogy a kár bekövetkeztére vonatkozó alperesi előadást mely okból tartotta megalapozatlannak.

[41] Megállapításaival tehát az ítéltábla maradéktalanul egyetértett; az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat a maguk összességében helyesen értékelte, az alperes fellebbezésében pedig nem jelölt meg olyan további körülményt, amely lehetővé tette volna az ítéltábla számára mindezek felülmérlegelését.

VIII.2.

[42] Az ítéltábla az okozati összefüggés hiányának megállapításával összefüggésben annyiban osztotta a fellebbezésben foglaltakat, hogy a fuvarozási keretszerződések által nyújtott alperesi „szabadság” nem vitásan kiterjedt arra, hogy meghatározza az egyes fuvarozók által végzett fuvarok mennyiségét, útvonalát, azt viszont a peradatok nem támasztották alá, hogy a felperes feladatait átvevő fuvarozók vonatkozásában szabadon alakíthatta a fuvardíjakat is. Azzal viszont egyetértett az ítéltábla, hogy az adott megrendeléseknél az alperes által állított kényszerű helyzetből adódó díjmegállapodás ténye nem nyert bizonyítást. A fellebbezésben hivatkozott fuvarozókkal kötött "szerződéskiegészítés" semmiféle alkufolyamatra, díjtárgyalásra nem utal. Nem állapítható meg belőle az sem, hogy a fuvarozók határozták volna meg az adott árakat, illetve, hogy az alperes a fellebbezésben kifejtettek szerint kényszerhelyzetben volt és – más lehetőség hiányában – csak drágábban volt képes elvégeztetni a kiesett fuvarfeladatokat. Erre nézve tényelőadás sem állt rendelkezésre. Amennyiben pedig az érintett fuvarozók a keretszerződésükben foglaltaknak megfelelő áron vállalták az új feladatokat, akkor helytálló az az ítéleti megállapítás is a kényszerhelyzet hiányából adódóan, hogy az alperesnek lényegében a saját megrendeléséből, vagyis abból keletkezett többletköltsége, hogy az általa foglalkoztatott fuvarozókkal kötött megállapodásokat.

[43] Végül utal az ítéltábla arra is, hogy az alperes a szerződéskiegészítéseket már 2019. november 1-jén, vagyis a felmondást, és a szerződés megszűnésének nem vitás időpontját megelőzően megkötötte. Ez szintén azt támasztja alá, hogy kellő idő állt rendelkezésére a megállapodások megkötésére, nem volt a viszontkeresetben írtak szerinti, magasabb díjakat eredményező kényszerhelyzetben.

VIII.3.

[44] Az elsőfokú bíróság által megállapított perköltség vonatkozásában előterjesztett fellebbezés kapcsán végül azt kellett vizsgálni, hogy az alperes perköltségigényét mire alapította és az arányos-e a jogi képviselő által kifejtett képviseleti tevékenységgel.

[45] A régi Pp. 79. § (1) bekezdése alapján a bíróság a perköltség összegét a fél által előadott és a szükséghez képest igazolt adatok figyelembevételével állapítja meg. A fél javára az általa felszámítottnál több perköltséget megállapítani nem lehet. Ha a fél a költségeket nem számította fel vagy nem igazolta, a bíróság a perköltséget a per egyéb adatai alapján hivatalból határozza meg. A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 2. § (1) bekezdés a) pontja értelmében a fél pernyertessége esetére a megbízási szerződésben kikötött munkadíjra igényt tarthat.

[46] A munkadíjat a Rendelet alapján az elsőfokú bíróság mérsékelt összegben határozta meg a perbeli eljárási cselekményekre, azok munkaigényességére, időszükségletére és a perben érvényesített igények összegére figyelemmel. E körben azonban tévesen jelölte meg a Rendelet 3. § (6) bekezdésében foglaltakat, az alperes ugyanis a díjmegállapodásra tekintettel kérte a perköltség megállapítását. Az elsőfokú bíróság ennek megfelelően határozott az ügyvédi munkadíjból álló perköltségről, így annak esetleges mérséklésére is csak a 2. § (2) bekezdése alapján kerülhetett sor, ahogyan arra az alperes is helyesen utalt fellebbezésében. E körben ezért az ítéltábla pontosítja az elsőfokú ítélet indoklásában hivatkozott, munkadíj mérséklésére lehetőséget biztosító jogszabályhelyet azzal, hogy az helyesen: Rendelet 2. § (2) bekezdése.

[47] A munkadíj meghatározásakor a jogvita bonyolultságára, a képviseleti tevékenység terjedelmére, a beadványok számára és időigényére, továbbá nem utolsósorban az eljárás időtartamára, a pertárgy értékére, valamint a hasonló ügyekben megállapított ügyvédi munkadíjak mértékére kellett figyelemmel lenni. Ennek okán nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor lehetőséget látott a Rendelet 2. § (2) bekezdésében foglaltak alkalmazására, ugyanakkor részben osztotta az ítéltábla a fellebbezési érvelést a vonatkozásban, hogy az alperes részére így megállapított munkadíj – a mérséklés folytán – nem áll arányban a jogi képviselő által végzett tevékenységgel.

[48] A felterjesztett iratokból megállapítható volt, hogy a 2017 novemberében indult perben mind a kereset, mind a viszontkereset megváltoztatására sor került, a felperes és az alperes is számos, terjedelmes iratanyagot csatolt az érvényesített igényének alátámasztása érdekében és az ellenérdekű felek egymás beadványaira figyelemmel is számos észrevételt terjesztettek elő. Terjedelmes bizonyítást folytatott az évek során az elsőfokú bíróság, az okirati bizonyítékok csatolását meghaladóan tanúbizonyítást és szakértői bizonyítást is elrendelt, a tárgyalásokon a felek jogi képviselőik útján jártak el.

[49] A kifejtett képviseleti tevékenységre is figyelemmel az ítéltábla abban egyetértett a fellebbezési érveléssel, hogy az elsőfokú bíróság túlzott mértékben mérsékelte az ügyvédi munkadíj összegét, ugyanakkor a díj mérséklésének szükségessége vonatkozásában az elsőfokú bíróság álláspontját osztotta. Ennek okán a fentiek figyelembevételével az alperes

részére megállapított ügyvédi munkadíj összegét 10.000.000 forinttal felemelte, azt bruttó 15.000.000 forintban meghatározva.

IX.

[50] Mindezekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, fellebbezett rendelkezéseit a Pp. 383. § (2) bekezdése értelmében részben megváltoztatta és a felperes által fizetendő perköltség összegét 4.499.840 forintról 14.499.840 forintra felemelte.

[51] A fellebbezés – a viszontkeresettel és a perköltség összegének megváltoztatásával összefüggő jogorvoslati kérelmekhez kapcsolódó pertárgyértékre tekintettel – kisebb részben vezetett eredményre (12%), ezért a régi Pp. 259. §-a alapján alkalmazandó 81. § (1) bekezdése értelmében rendelkezett az ítéltábla a perköltség viseléséről a felperesnek járó ügyvédi munkadíj és az alperesi munkadíj, valamint fellebbezési illeték (2.500.000 Ft) szembeállításával. E körben a munkadíjak összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése alapján 1.308.500 forint + áfa (1.661.795 Ft) összegben állapította meg. Ebből adódott arányosan a felperes oldalán 1.462.379 forint, míg az alperest megillető perköltség vonatkozásában 499.415 forint merült fel, utóbbi beszámításával kötelezte az ítéltábla az alperest a különbözet perköltséggént történő megfizetésére.

Budapest, 2024. március 21.

Dr. Sándor Ottó s.k.
a tanács elnöke

Dr. Vasady Loránt Zsolt s.k.
Dr. Balsai Csaba Zoltán s.k.

előadó bíró

bíró